

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหาการคิดดอกเบี้ยของผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้ สถาบันการเงิน
คำสำคัญ	ดอกเบี้ยของผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงิน
นักศึกษา	อภิชาติ ลักษณะปัญญากุล
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร.ชาญวิทย์ สุวรรณบุญ
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายธุรกิจ
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2559

บทคัดย่อ

ปัจจุบันพบว่าปัญหาการเรียกเก็บดอกเบี้ยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายจากผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงินหรือ Non-Bank อยู่เป็นจำนวนมาก โดยอาศัยความไม่ชัดเจนของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจเอาไว้ ซึ่งกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจนอกจากเรียกดอกเบี้ยได้แล้ว ยังสามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่าย และค่าบริการต่างๆ ในการให้สินเชื่อได้อีกด้วย ซึ่งรวมแล้วสูงสุดต้องไม่เกินกว่าร้อยละ 28 ต่อปี จึงทำให้เกิดปัญหาผู้ประกอบธุรกิจ Non-Bank มีการเรียกเก็บดอกเบี้ยสูงเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดโดยอาศัยคำว่าค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายและค่าบริการต่างๆ ซึ่งเป็นผลประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับจากการให้กู้ยืม อันมีลักษณะเช่นเดียวกับดอกเบี้ย ทั้งนี้เนื่องจากประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ไม่ได้มีมาตรการลงโทษเกี่ยวกับการคิดดอกเบี้ยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้นเมื่อมีปัญหาเรื่องการคิดดอกเบี้ย ก็ต้องนำบทกฎหมายทั่วไปมาบังคับใช้โดยนำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 654 ที่กำหนดให้เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ได้ไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี มาใช้บังคับ หากคิดเกินอัตราให้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงมาเหลือร้อยละ 15 ต่อปี แต่เนื่องจากการให้กู้ยืมรายใดที่คิดดอกเบี้ยสูงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ย่อมถือว่าไม่ชอบด้วยกฎหมายและมีความผิดตามพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ.2475 อีกด้วย ซึ่งตามกฎหมายฉบับนี้ มีโทษจำคุกซึ่งเป็นโทษทางอาญา แต่ทางปฏิบัติกลับไม่อาจบังคับใช้กฎหมายได้ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย เพราะเหตุว่าผู้ประกอบการใจเข้าทำสัญญากับผู้ประกอบธุรกิจ Non-Bank เอง จึงไม่ถือเป็นผู้เสียหาย ที่อาจไปฟ้องร้องดำเนินคดีเอาผิดกับผู้ประกอบธุรกิจได้ ในทางอาญาผู้ประกอบการจึงไม่สามารถดำเนินการใดๆ เพื่อเอาผิดกับผู้ประกอบธุรกิจที่คิดดอกเบี้ยโดยฝ่าฝืนกฎหมายได้ ทั้งนี้โทษในอาญาก็ไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและ

สังคมในปัจจุบันทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจ Non-Bank ไม่เกรงกลัวกฎหมาย ส่วนในทางแพ่งนั้นก็มีส่วนเพียงทำให้ดอกเบี้ยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตกเป็นโมฆะเท่านั้น ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจมีการคิดดอกเบี้ยและผลประโยชน์ตอบแทนในลักษณะเช่นเดียวกับดอกเบี้ยจำนวนมากเข้ากับผู้บริโภคที่เข้าใช้บริการสินเชื่อมาโดยตลอด ทั้งนี้องค์กรในการตรวจสอบและกำกับควบคุมดูแลธุรกิจของ Non-Bank ในปัจจุบัน มีเพียง 2 หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งอาจไม่เพียงพอในการกำกับตรวจสอบธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบการธุรกิจ Non-Bank นั้นมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น รวมถึงมีการพัฒนารูปแบบการประกอบธุรกิจเพื่อหลีกเลี่ยงกฎหมาย ทั้งนี้การตรวจสอบการดำเนินธุรกิจของ Non-Bank จะตรวจผ่านรายงานที่ผู้ประกอบการจัดส่งให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทยและกระทรวงการคลังในแต่ละเดือนนั้น ทำให้การตรวจสอบไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากไม่อาจทราบได้ว่าการดำเนินธุรกิจที่แท้จริงเป็นเช่นใด ถูกต้องตรงตามเอกสารการจัดทำรายงานที่ได้ยื่นไว้หรือไม่ จึงทำให้หน่วยงานที่กำกับดูแลไม่ทราบถึงปัญหาการคิดดอกเบี้ยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายในธุรกิจของ Non-Bank จึงทำให้ปัญหาการคิดดอกเบี้ยของผู้ประกอบการธุรกิจ Non-Bank ยังคงมีอยู่จนถึงปัจจุบัน โดยยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาลำเนาแหล่ให้หมดสิ้นไปได้

สารนิพนธ์ "ปัญหาการคิดดอกเบี้ยของผู้ประกอบการธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงิน" ฉบับนี้เป็นการศึกษาความเป็นมาของธุรกิจการเงินของผู้ประกอบการธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงินหรือ Non-Bank ในประเทศไทย ความหมายของดอกเบี้ยและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคิดดอกเบี้ยของประเทศไทย ปัญหาของกฎหมายและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคิดดอกเบี้ย ตลอดจนวิธีการแก้ไข เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายของไทย โดยผู้ศึกษาคาดหวังว่าจะสามารถนำมาเป็นแนวทางในการตราหรือบัญญัติกฎหมายขึ้นใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับสภาพความเศรษฐกิจความเป็นจริงของสังคมปัจจุบัน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้บริโภคที่เข้าไปใช้บริการกับผู้ประกอบการธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงิน หรือ Non-Bank สืบไป